

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921202970
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6921202970.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobcov: 1/ D. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, C. P. - R. T., 2/ Q. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, T., 3/ E.. W. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, T., všetci právne zast. Viktória Hellenbart, advokátska kancelária s. r. o., IČO: 47 250 640, so sídlom Ulica Martina Rázusa 146/23, Lučenec, proti žalovanému: N. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, S. J., právne zast. JUDr. Marian DZUROŠKA, s. r. o., IČO: 47 254 513, so sídlom Hviezdoslavova 468/31, Rimavská Sobota, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 17C/24/2021-164 zo dňa 08. 08. 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 17C/24/2021-164 zo dňa 08. 08. 2022 v napadnutom výroku II., ktorým okresný súd priznal žalobcom 1/, 2/, 3/ voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/, 2/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie o žalobe žalobcov na zriadenie vecného bremena rozhodol tak, že zriadil v prospech vlastníka stavby presne špecifikovanej nehnuteľnosti vecné bremeno, právo prechodu pešo aj motorovým vozidlom zaťažujúce vlastníka presne špecifikovaného príhľahlého pozemku za odplatu vo výške 1.610,- Eur, ktorú uložil žalobcom spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zároveň priznal žalobcom 1/, 2/, 3/ voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobcovia sa domáhali zriadenia vecného bremena práva cesty k stavbe v ich spoluvlastníctve cez príhľahlý pozemok vo vlastníctve žalovaného. Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný im ako nový vlastník susednej nehnuteľnosti začal brániť v prístupe k ich nehnuteľnosti. Uznesením č.k. 8C/34/2021-27 zo dňa 09.09.2021, bola žalovanému uložená povinnosť strpieť právo prechodu a súd uložil žalobcom v lehote do 30 dní od vydania neodkladného opatrenia podať na súd žalobou, o zriadenie vecného bremena. Jediným prístupom k rodinnému domu v ich spoluvlastníctve je prístup cez parcelu vo výlučnom vlastníctve žalovaného, ktorý ju nadobudol darovacou zmluvou číslo XX. Táto parcela bola so súhlasom právneho predchodcu žalovaného užívaná právnymi predchodcami žalobcov viac ako 30 rokov. Za účelom skúmania iných možností prístupu bol vyhotovený znalecký posudok znalca z odboru geodézia, kartografia, Ing. H. P. číslo XX/XXXX a bolo zistené, že iný prístup nie je možný. Žalovaný bráni žalobcom v prechode cez svoj pozemok. Žalobcovia uviedli, že uprednostnia uzatvorenie dohody so žalovaným, resp. odkúpia časť pozemku, ktorá by inak bola zaťažená vecným bremenom. Zriadenie vecného bremena žiadajú za odplatu.

3. Žalovaný uviedol, že žaloba je pre neho neprijateľná. Žalobcovia v nehnuteľnostiach, ku ktorým sa domáhajú zriadiť vecné bremeno nemajú trvalé bydlisko, čo diskvalifikuje dôvod na zriadenie vecného bremena súdom. Nemajú na dobrovoľnej báze problém sa ku svojim nehnuteľnostiam dostať, keď požiadali, prechod im umožnil, odomkol im bránu. Návrh na zriadenie vecného bremena jemu osobne nikdy nezaslali, o dohodu s ním sa nepokúsili. Žalobcom sa ani v minulosti nepodarilo s jeho právnymi predchodcami uzavrieť dohodu o zriadení vecného bremena a to evidentne z dôvodu stiesnených priestorových pomerov na nehnuteľnosti, ktorá by mala byť vecným bremenom zaťažená, neprimeraným narušením súkromia a rodinnej pohody majiteľov zaťaženej nehnuteľnosti, ohrozením ich života alebo zdravia či už ich alebo rodinných príslušníkov v prípade nekontrolovaného pohybu motorových vozidiel. Poukázal na možnosť dostať sa ku komunikácii iným spôsobom. Vzniesol námietku premlčania.

4. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, ktorý posúdil podľa § 100 ods. 1, § 109 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka.

5. Na základe predložených listinných dôkazov zo strany žalobcov mal okresný súd za preukázané, že hmotnoprávne podmienky úspešnosti žaloby o zriadení práva cesty cez pozemok žalovaného boli v danom prípade splnené, v súčasnosti iný prístup ako cez pozemok žalovaného nie je možný.

6. Žalobcovia v konaní predložili súdu ďalší geometrický plán, geodeta XX.XX.XXXX T. číslo XXXXXXXX-XX/XXXX zo dňa 11.07.2022 vymedzujúceho vecné bremeno, ktorý okresný súd považoval za taký, že čo najmenej zaťažuje nehnuteľnosť žalovaného, a prístupová cesta k rodinnému domu žalobcov je dostatočne široká a dlhá, aby ju bolo možné užívať bežným spôsobom a tiež, aby sa z nej dalo vytočiť a zísť na pozemok žalobcov.

7. Pokiaľ ide o výšku odplaty okresný súd vychádzal pri jej určení zo znaleckého posudku č. 64/2021 predloženého žalobcami vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty a odplaty za zriadenie vecného bremena 14,11 Eur/m² a návrhu žalobcov na uhradenie dvojnásobku odplaty t.j. 1.610,- Eur (rozsah zaťaženej nehnuteľnosti 57 m² x 14,11 Eur x 2, po zaokrúhlení 1.610,- Eur). Žalovaný nepreukázal dôvodnosť vyššej odplaty.

8. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/, 2/, 3/, ktorí mali vo veci úspech v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník v nadväznosti na ich vyčíslenie žalobcom (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v spojení s § 357 písm. m) CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP, podal odvolanie žalovaný do výroku II., ktorým súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania. Navrhol výrok II. o náhrade trov konania zmeniť tak, že žalobcom 1/, 2/ a 3/ náhradu trov konania proti žalovanému súd neprizná.

Odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. f, h CSP), rozhodnutie považuje za arbitrárne a presvedčivým spôsobom nezdôvodnené, tiež v rozpore s dôkaznou situáciou.

Žalobcovia sa nepokúsili riešiť spornú situáciu mimosúdne, nezaslali mu písomný návrh na spôsob realizácie práva prechodu cez jeho nehnuteľnosť a ihneď podali návrh na súd.

Žalobcom nie je možné pričítať plný úspech v spore, keďže výrok meritórneho rozhodnutia uvedený vo výroku I. sa nezhoduje so žalobným petitom. Konečné rozhodnutie z hľadiska vytýčenia trasy práva prechodu cez nehnuteľnosť žalovaného navrhol žalovaný a toto ním navrhované riešenie, s výnimkou šírky prechodu, akceptoval aj súd prvej inštancie. Žalobcovia sa v žalobe domáhali práva prechodu krížom cez stred nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného. Súd tak riadne neporovnal úspech vo veci zisťovaním, porovnávaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa vo veci rozhodlo. Nebolo rozhodnuté podľa návrhu žalobcov v plnom rozsahu, a to aj vo vzťahu k výške primeranej odplaty za vecné bremeno.

Žalovaný uviedol, že aj samotný charakter sporu smerujúci k trvalému obmedzeniu jeho práva s nehnuteľnosťou nakladať, vrátane práva ju nerušiť a v plnej miere užívať, dáva reálny podklad pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Bolo by nespravodlivé, ak má žalovaný na jednej strane povinnosť dlhodobu trpieť obmedzenia súvisiace s právom prechodu cez jeho nehnuteľnosť, čím poskytuje žalobcom

dlhodobú výhodu, a na strane druhej povinnosť znášať nie zanedbateľné trovy konania až troch žalobcov. Žalovaný aj bez súdneho rozhodnutia dlhodobo toleroval necitlivé správanie sa žalobcov. Považuje za nespravodlivé, ak by odplatu za právo prechodu priznanú súdom, bol nútený vo forme trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia, vrátiť žalobcom.

10. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Mali plný úspech v spore, pretože sa domáhali zriadenia vecného bremena zaťažujúceho pozemok žalovaného v prospech nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov, práva prechodu pešo a motorovým vozidlom, za odplatu, ktorú stanoví súd. Uprednostňovali uzatvorenie dohody so žalovaným. Pokiaľ navrhovali pôvodne prechod na inom mieste, nebol to necitlivý návrh z ich strany, ale brali ohľad na to, že na okraji pozemku žalovaného, ktorý mal byť zaťažený vecným bremenom bol starý strom, ktorý by museli obísť. Keďže žalovaný strom vyťal, nenamietali proti zriadeniu vecného bremena na kraji pozemku. Súd rozhodol podľa žaloby, v ktorej žalobcovia vopred deklarovali ochotu prispôbiť sa akémukoľvek priebehu vecného bremena, ktoré bude žalovanému vyhovovať. Súd akceptoval geometrický plán. Žalovaný nesúhlasil so šírkou vecného bremena, ani výškou odplaty. Všetky písomné a ústne vyjadrenia žalovaného v konaní sú dôkazom o tom, že k mimosúdnej dohode naklonený nie je, preto žalobcovia nemali inú možnosť len sa obrátiť žalobou na súd. Žalovaný v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali použitie § 257 CSP. Zriadenie vecného bremena je v súlade s § 151o ods. 3 OZ. Žalovaný si teda musel byť vedomý toho, že sa jedná o znenie zákona, ktoré je záväzné aj pre neho. Preto nie je nespravodlivé, že musí žalovaný strpieť vecné bremeno. Nie je opodstatnené jeho tvrdenie, že popri povinnosti strpieť zriadenie vecného bremena je nespravodlivé znášať aj trovy konania, to nemôže byť dôvodom rozhodnutia súdu podľa § 257 CSP. Práve postoj žalovaného zaviniť začatie súdneho konania a ovplyvňoval jeho priebeh. Zároveň poukázali na to, že pokiaľ ide o odplatu žiadal žalovaný 3,5 násobne vyššiu sumu, ktorá prevyšovala trhovú cenu pozemku, pričom pri zriadení vecného bremena nie je odplata poskytnutá za nadobudnutie vlastníckeho práva, ale len za obmedzenie. Nie je spravodlivé, aby za zriadenie vecného bremena súd stanovil vyššiu odplatu než by zaplatili žalobcovia za kúpu pozemku do svojho vlastníctva.

11. Odvolateľ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov zotrval na dôvodoch odvolania. Uviedol, že nikdy nebránil žalobcom v prechode cez pozemok.

12. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu odvolateľa zotrvali na svojom vyjadrení.

13. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

14. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

16. Odvolanie žalovaného nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

17. Odvolateľ podal odvolanie do výroku o náhrade trov konania z dôvodu, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. f, h CSP), rozhodnutie považuje za arbitrárne a presvedčivým spôsobom nezdôvodnené (§ 365 písm. b CSP), tiež v rozpore s dôkaznou situáciou.

18. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vymedzenom odvolateľom viazaný odvolacími dôvodmi a rozsahom odvolania.

19. K námietke odvolateľa, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené, nepresvedčivé, odvolací súd udáva, že je zrejmé, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP ako aj Ústavného súdu SR. Napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím o náhrade trov konania. Ide o rozhodnutie, o ktorom súd z hľadiska formy súdnych rozhodnutí rozhoduje uznesením.

Podľa § 236 ods. 1 CSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie stručné odôvodnenie. Súd prvej inštancie v časti odôvodnenia výroku o náhrade trov konania uviedol podľa akého ustanovenia rozhodol a ako ho aplikoval. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% z dôvodu, že mal za to, že vzhľadom na výsledok konania mali žalobcovia v konaní plný úspech. Z uvedeného odôvodnenia vyplýva na základe akej úvahy a na základe akých ustanovení rozhodol okresný súd o náhrade trov konania, jeho rozhodnutie je preskúmateľné. Námietka odvolateľa, že rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené nie je dôvodná.

20. V ďalšom odvolací súd preskúmal tvrdené dôvody odvolateľom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. f, h CSP), rozhodnutie je arbitrálne.

21. Odvolací súd poukazuje na to, že predmetom konania bol návrh žalobcov na zriadenie vecného bremena práva cesty k stavbe, ktoré navrhli žalobcovia zriadiť za odplatu vo výške stanovenej súdom. Predmetnú žalobu podali po rozhodnutí súdu, ktorý na ich návrh súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd žalovanému uložil povinnosti v súvislosti s umožnením prístupu žalobcov cez nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaného k nehnuteľnosti v spoluvlastníctve žalobcov. Zároveň súd uložil žalobcom v lehote 30 dní podať návrh na zriadenie vecného bremena.

22. Súd prvej inštancie o návrhu žalobcov na zriadenie vecného bremena rozhodol tak, že zriadil vecné bremeno zaťažujúce pozemok žalovaného v prospech nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov (práva prechodu pešo a motorovým vozidlom za odplatu). Okresný súd rozhodol v súlade so žalobcami predloženým geometrickým plánom vymedzujúcim vecné bremeno, ktorý okresný súd napriek námietkam žalovaného považoval za taký, že čo najmenej zaťažuje nehnuteľnosť žalovaného. Pokiaľ ide o výšku odplaty okresný súd vychádzal pri jej určení zo znaleckého posudku č. 64/2021 predloženého žalobcami vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty a odplaty. Vecné bremeno súd zriadil za odplatu, ktorú súd priznal žalovanému na návrhu žalobcov v dvojnásobku odplaty určenej znaleckým posudkom t.j. 1.610,- Eur.

Žalovaný v záverečnej reči pred súdom prvej inštancie uviedol, že sa nemôže stotožniť so šírkou navrhovanou prístupovej cesty, ako ani odplátou za ňu. Navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

23. Vzhľadom na uvedené treba považovať žalobcov za úspešných v konaní v rozsahu 100%, keď súd na ich návrh rozhodol o zriadení vecného bremena za odplatu. Skutočnosť, že žalobcovia v priebehu konania, vzhľadom na konanie žalovaného vymedzili priebeh vecného bremena, tak aby bola nehnuteľnosť žalovaného, čo najmenej zaťažená, nespôsobuje zmenu pomeru úspechu účastníkov, keď žalovaný trval na zamietnutí žaloby. Vzhľadom na priebeh konania, aktivitu strán sporu smerujúcu k vyriešeniu veci, treba považovať žalobcov za plne úspešných v spore.

24. Odvolateľ v odvolaní uviedol, že o trovách konania malo byť rozhodnuté v súlade s § 257 CSP a žalobcom nemala byť priznaná náhrada trov konania, pretože samotný charakter sporu smerujúci k trvalému obmedzeniu jeho práva s nehnuteľnosťou nakladať, vrátane práva ju nerušene a v plnej miere užívať, dáva reálny podklad pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Podľa odvolateľa je nespravodlivé, ak má žalovaný na jednej strane povinnosť dlhodobo trpieť obmedzenia súvisiace s právom prechodu cez jeho nehnuteľnosti, čím poskytuje žalobcom dlhodobú výhodu, a na strane druhej povinnosť znášať nie zanedbateľné trovy konania až troch žalobcov. Uviedol, že aj bez súdneho rozhodnutia dlhodobo toleroval necitlivé správanie sa žalobcov. Považuje za nespravodlivé, ak by odplatu za právo prechodu priznanú súdom, bol nútený vo forme trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia, vrátiť žalobcom.

25. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok a od zásady zodpovednosti za zavinenie. Súd v takomto prípade výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z toho dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

27. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: 1/ dôvody hodné osobitného zreteľa a 2/ výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa možno zhrnúť nasledovne: a) neprimeraná tvrdosť, b) podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, 3) povaha a okolnosti sporu, 4) zložitosť dosiaľ neriešenej právnej problematiky, 5) zložitosť prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, 6) osobné pomery strany sporu, 7) nízky príjem.

28. Odvolací súd udáva, že nárok žalobcov bol uplatnený v súlade s § 151o ods. 3 OZ. Okresný súd mal zistené predpoklady pre vyhovieť žalobe, pričom predpokladom pre vyhovieť žalobe, je tiež zohľadnenie, či obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného, nie je vo výraznom nepomere k výkonu vlastníckych práv vlastníka stavby a ktoré by bolo možné spravidla označiť aj ako výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd pri rozhodovaní zohľadňuje princíp proporcionality. Odvolateľom tvrdené, že samotný charakter sporu smerujúci k trvalému obmedzeniu jeho práva s nehnuteľnosťou nakladať, vrátane práva ju nerušene a v plnej miere užívať nedáva podklad pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že predpokladom samotného rozhodnutia súdu je práve vyváženie práv sporných strán. V danom prípade právna problematika predmetu sporu je riešená vnútroštátnou judikatúrou súdov, nejde o dosiaľ neriešenú právnu problematiku. Odvolateľ nepoukazuje na jeho osobné pomery, na základe ktorých by prichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia § 257 CSP. Pokiaľ ide povaha a okolnosti sporu, o podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu neboli, v konaní zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania žalobcom. Žalobcovia aktívne pristupovali k vyriešeniu veci, žalovaný zotrval na tom, že žalobu je potrebné zamietnuť. V konaní neboli zistené skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým okresný súd rozhodol o náhrade trov konania potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní, preto im vzniklo proti žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).